

โดย

ผศ. ดร.ชยาภรณ์ สุขประเสริฐ

พระมหาโยธิน โยธโก, รศ., ดร.

พระมหาพจน์ สุวโจ, ผศ., ดร.

โครงการวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2 ของ
สำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ

Development of learning activities Pali grammar for student prayokh 1-2

of Educational Center of Sangha Council of Chaiyaphum Province

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์ชั้นประโยค 1-2 ของ
สำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ

2. เพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2 ของ
สำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ

3. ประเมินผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2
ของสำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ

เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน วิธีของการวิจัย 3 ประเภท คือ การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และนำกิจกรรมที่ได้พัฒนาไปทดลองใช้ ใน
พื้นที่ สำนักศาสนศึกษาวัดศรีอุดม จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม เป็น

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2 ของสำนักเรียนคณะ จังหวัดชัยภูมิประจำปี 2568 ผศ.ดร.ชยาภรณ์
สุขประเสริฐ และคณะ _วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ.

เครื่องมือการวิจัย มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 25 รูป/คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเรียนการสอนบาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2 ของสำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ ไม่มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ยังเป็นไปในรูปแบบเดิม คือใช้วิธีการบรรยายให้จดแล้วท่อง เน้นความจำความเข้าใจเฉพาะเรื่องนั้นๆ โดยตรงเป็นสำคัญ

2. ได้พัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2 ของสำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 6 กิจกรรม

3. ประเมินผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2 ของสำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ พบระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์อยู่ในระดับพึงพอใจ ระดับมากที่สุด $\bar{x} = 4.79$ และ $S.D. = 0.426$

ผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

1. กรอบแนวคิดโดยใช้ หลักหัวใจนักปราชญ์ 4 ประการที่ว่า สุ จิ ปุ ลิ และ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของกาเย่ ทฤษฎีการเรียนรู้ แนวคิดด้านสื่อการเรียนการสอน และรูปแบบการเรียนการสอน โมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการวิจัยและสร้างกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์

2. มีกระบวนการวิจัย โดย

1) ทำการศึกษาสภาพการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์ชั้นประโยค 1-2 ของสำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ โดยเฉพาะ ณ สำนักศาสนศึกษาวัดศรีอุดม อำเภอนองนาแซง จังหวัดชัยภูมิ ได้ลงสำรวจสภาพการเรียนการสอน ปฏิบัติงานในพื้นที่ร่วมกับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ อำเภอนองนาแซง จังหวัดชัยภูมิ

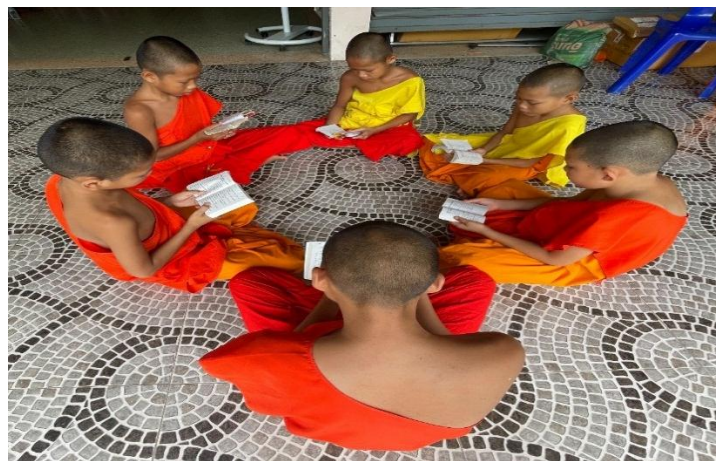
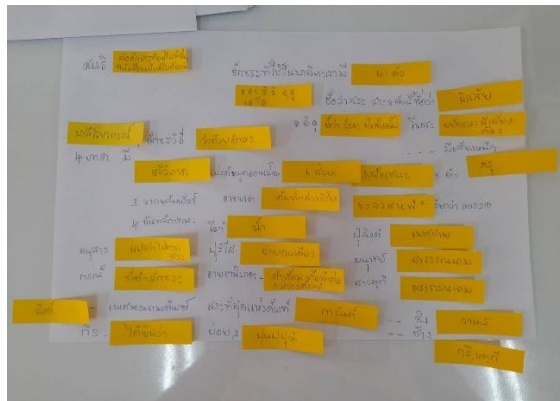
2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรม จากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลและประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมทำกิจกรรม ได้แก่ นักเรียนบาลีไวยากรณ์ชั้นประโยค 1-2 ของวัดในเขตการปกครองของสำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ อาจารย์ผู้สอน และ ผู้มีความรู้เกี่ยวกับบาลีไวยากรณ์ จำนวนประมาณ 25 รูป/คน

3) ดำเนินการศึกษาวเคราะห์แนวคิด และพัฒนากิจกรรม โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทำและสร้างกิจกรรมร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการศึกษาวจัย ประมวลผลการสัมภาษณ์ การสนทนาและสรุปผลโดยเขียนเป็นรายงานเชิงพรรณนา

3. ผลลัพธ์ความสำเร็จ คือ ได้สร้างกิจกรรม 6 กิจกรรม เพื่อเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นจะเรียน ได้แก่ 1) กิจกรรมชุดแผนที่ความคิด (Mind Mapping) 2) ชุดกิจกรรมจับคู่คำศัพท์ 3) ชุดกิจกรรมปริศนาอักษรไขว้ (crossword) 4) ชุดกิจกรรมค้นหาคำศัพท์ 5) ชุดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และ 6) ชุดกิจกรรมจับคู่ท่องจำ

4. นำไปใช้เพื่อการเรียนในพื้นที่ ณ ศาสนศึกษาวัดศรีอุดม จังหวัดชัยภูมิ และขยายผลไปเพื่อการเรียนบาลีไวยากรณ์ประโยค 1-2 ในพื้นที่สำนักเรียนวัดสะอาด อ.มัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

สรุปผลที่ได้ จากการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นนั้น เพื่อเป็นส่วนช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทั้งนี้ทั้งนั้นต้องนำเอาสื่อประสมมาใช้ให้หลากหลาย คือ การนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน ซึ่งส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ สื่อการสอนหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ซึ่งการใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มากขึ้น และกระบวนการเรียนรู้ ต้องมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์สำหรับนักเรียนชั้นประโยค 1-2 ของสำนักเรียนคณะ จังหวัดชัยภูมิ ประจำปี 2568_ผศ.ดร.ชยาภรณ์ สุขประเสริฐและคณะ _วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ.